

Studiju akreditācijas komisijai

Atzinums

Eksperete: Dr.oec, Asoc.prof. Maira Leščevica

1. Informācija par konkrēto izmaiņu novērtēšanu

Vērtēšanai iesniegtas konkrētas izmaiņas Liepājas Universitātes realizējamā profesionālā bakalaura studiju programmā „Biznesa un organizācijas vadība”. Studiju programma iekļaujas studiju virzienā „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”. **Virziens akreditēts līdz 11.06.2019.**

Studiju programma pēc izmaiņām paredz iegūstamo grādu: **profesionālais bakalaura grāds biznesa administrēšanā**. Profesionālās kvalifikācijas: **uzņēmuma un iestādes vadītājs, personāla vadītājs, sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītājs, ārējo sakaru struktūrvienības vadītājs**. Profesionālā kvalifikācija ir saskaņota ar atbilstošajiem profesiju standartiem.

Izmaiņu būtība: Integrēta studiju programma „Komunikācijas vadība” studiju programmā „Biznesa un organizācijas vadība”, pārtraucot īstenot studiju programmas „Biznesa un organizācijas vadība” apakšvirzienus „Organizācijas psiholoģija” un „Loģistikas vadība”.

Vizītes laikā bija iespēja tikties **ar augstskolas vadības, studiju programmu vadības pārstāvjiem, studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem un studentiem**. Vizītes laikā tika nodrošināta draudzīga un nepiespiesta atmosfēra, kas ļāva uzdot jautājumus par neskaidrajiem jautājumiem pēc iepazīšanās ar iesniegtajiem materiāliem: **precīzēts iesniegums, precīzēta informācija iesnieguma pielikumos, izmainīto un jauno studiju kursu apraksti un uzņemšanas prasību salīdzinājums**.

Tāpat ekspertei bija pieejami studiju virziena „Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” **pašnovērtējuma ziņojumi par 2012/2013, 2013/2014 un 2014/2015 gadiem**.

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

- Izmaiņu saturs un būtība
- Izmaiņas studiju programmā
- Studiju virziena akreditācijas materiāli
- Studiju programmas kursu apraksti
- Liepājas Universitātes attīstības stratēģija 2008-2018.gadam.
- Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarts
- Profesiju standarti
- Augstskolu likums
- Vizītes laikā organizēto tikšanos laikā gūtās atbildes

3. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizīte no Liepājas Universitātes puses tika noorganizēta augstā līmenī. Ekspertiem bija iespēja tikties ar atbilstošajiem pārstāvjiem un uzdot jautājumus pēc būtības.

Laiks	Aktivitāte	Dalībnieki	Vieta
12:00–12:30	Tikšanās ar augstskolas vadības pārstāvjiem	<ul style="list-style-type: none"> • Māra Zeltiņa - Studiju prorektore, Rektora p.i. • Inese Lūsēna-Ezera - Fakultātes dekāne • Daiga Ercuma - Kvalitātes vadītāja • Ieva Ozola - Zinātnes prorektore • Ilma Neimane – Mūžizglītības nodajas vadītāja 	203.telpa
13.00 – 13.30	Tikšanās ar studiju programmu vadības pārstāvjiem	<ul style="list-style-type: none"> • Aija Kairēna – Studiju programmas “Biznesa un organizācijas vadība” direktore • Diāna Līduma – uzņēmuma procesu vadības specializācijas vadītāja • Irina Strazdiņa – cilvēkresursu vadības specializācijas vadītāja • Inga Pūre – sabiedrisko attiecību vadības specializācijas vadītāja; esošās studiju programmas Komunikācijas vadība direktore • Uldis Drisļuks – studiju programmas “Kultūras vadība” direktors 	VSZF dekanāts 313.telpa
13.30 – 14.30	Tikšanās ar studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	<ul style="list-style-type: none"> • Atis Egliņš – Eglītis • Iveta Tumaščika • Linda Zulmane • Inta Genese-Plaude • Aija Kairēna • Diāna Līduma • Uldis Drisļuks • Irina Strazdiņa • Daiga Ercuma • Inga Pūre • Diāna Oļukalne • Inese Lūsēna-Ezera 	VSZF dekanāts 313.telpa
14.30 – 15.15	Tikšanās ar studējošajiem	Studenti no attiecīgajām studiju programmām	303.telpa
15.15 – 16.00	Tikšanās ar studiju programmu vadības pārstāvjiem	Aija Kairēna Diāna Līduma Uldis Drisļuks Inese Lūsēna-Ezera Arturs Medveckis – Administratīvais direktors Māra Zeltiņa	VSZF dekanāts 313.telpa

Iecere studiju programmas izmaiņām ir aizsākusies 2014.gadā, un tā ir saistīta ar studentu budžeta vietu samazināšanos tieši sociālās zinātnēs, kā arī demogrāfisko situāciju valstī. Arī pašnovērtējumu ziņojumos 2013/2014 un 2014/ 2015 ir novērojama tendence studentu skaita samazinājumam tieši studiju programmā „Biznesa un organizācijas vadība” (tālāk tekstā BOV).

Izmaiņās iecerētā abu studiju programmu apvienošana ir paredzēta, lai optimizētu resursu izmantošanu un palielinātu studentu skaitu. Izmaiņas ir paredzētas LiepU attīstības stratēģijā 2008-2018 prioritātēs – piem. 5.2. prioritāte „esošo studiju jomu nostiprināšana, piedāvājot starptautiski un valstiski pieprasītas jaunas studiju programmas vai transformējot jau esošās studiju programmas, vienlaikus nodrošinot studentu skaita saglabāšanu un palielināšanu”.

Paredzētās profesionālās kvalifikācijas ir saskaņotas ar Kurzemes plānošanas reģiona stratēģiju.

Konsultācijas ar darba devējiem ir bijušas galvenokārt vienas kvalifikācijas saskaņošanai – cilvēkresursu vadības/ personāla vadītājs. Pārējiem apakšvirzieniem idejas ir pamatotas ar viedokļiem no prakšu novērtējumiem, kas no eksperta viedokļa ir stipri par maz. Eksperts būtu vēlējies vairāk dzirdēt par veiktiem pētījumiem, aptaujām, lai pārliecinātos par pieteikto apakšvirzienu lietderību. Īpaši maz pamatots ir apakšvirzienis „ārējo sakaru struktūrvienību vadītājs”.

Lai noskaidrotu studentu domas par studiju programmu, studenti aizpilda novērtēšanas anketas, ar kurām eksperte tika iepazīstināta vizītes laikā. Anketā ir 34 jautājumi par studiju programmu, procesu, augstskolu, pasniedzējiem, utt. Anketas izstrādē ir tīcīs iesaistīts Sociālo pētījumu centrs.

LiepU šīs studiju programmas realizācijā līdz šim bija iesaistījuši Bredas universitātes mācībspēkus. Taču līdz ar izmaiņām tiks pārtraukta sadarbība ar šo universitāti, jo LiepU pārtrauks sagatavot logistikas speciālistus. Tas nozīmē, ka nākotnē ir nepieciešams domāt par starptautisko sadarbību studiju programmas realizēšanā.

Studiju procesa realizācijā ir iesaistīti mācību spēki ar atbilstošu izglītību. Taču, kā var novērot iepazīstoties ar kursu aprakstiem, kursu izstrādē un realizācijā vairumā gadījumu ir iesaistīti lektora, asistenta līmeņa docētāji. Tas pēc būtības var tikt sasaistīts ar mācību kursu profesionalitātes līmeni.

Lai nodrošinātu studentu skaitu pēc abu studiju programmu apvienošanas LiepU vadība ir centusies iesaistīt koledžas (piem. Juridisko koledžu). Tātad kopumā uz visu jauno studiju programmu būs pieejamas 20 budžeta vietas, kas varētu apdraudēt tālāku dalīšanos apakšvirzienos četru specializāciju realizācijai. LiepU kolektīvs ir veiksmīgi piesaistījis arī nepilnā laika studentus, kas pozitīvi papildina studentu skaitu jau šobrīd. Pie tam nepilnā laika studenti arī parāda vistiešāk LiepU šā brīža specialitāšu piemērotību tirgus prasībām. Piem. „Biznesa un organizācijas vadība” studiju programmā 2015/2016 gadā nepilnajā laikā studē 16 studenti, pilnā laikā 10 studenti.

Tikšanās laikā ar LiepU un studiju programmu vadību tika vairāk kārt uzsvērts, ka konkurenti atrodas pietiekoši tālu, lai universitātē esošie studiju virzieni nejustos apdraudēti.

Izpētot kursu aprakstus (esošos un jaunos), kā arī tikšanās laikā ar studiju programmas docētājiem, eksperts nepārliecinājās, ka mācībspēki ir parūpējusies pilnībā par

jaunāko literatūras avotu izmantošanu. Eksperti tika iepazīstināta ar iespējām tikt pie jaunākiem literatūras avotiem. Daži no izmainītajiem kursu aprakstiem atstāja nepabeigtības un sasteigtības iespaidu. Noteikti ir jāturpina darbs pie to pilnveides. Arī kursu aprakstu struktūras dažādiem kursiem bija atšķirīgas – daži bija atbilstoši jaunajām prasībām, daži vēl ne.

Studiju programmas apakšvirzienā „Ārējo sakaru struktūrvienību vadība” ir paredzēts apgūt angļu, krievu un franču/vācu valodas. Eksperte neguva apstiprinājumu, ka šo valodu izvēle ir tikusi saskaņota ar reģionālo darbadevēju vajadzībām. Vienīgais arguments tika minēts - studentu pieprasījums.

Studentu tikšanās laikā eksperti saskatīja trūkumus tieši studentu informēšanā par plānotajām izmaiņām. Līdz ar to bija pretrunas starp to, ko zina studenti un patiesajām plānotajām izmaiņām. Studentus īpaši satrauc darbadevēju pasivitāte prakšu vietu nodrošināšanā. Līdz ar to arī potenciālo darba vietu iespējas. Izskanēja priekšlikumi uzlabot/ modernizēt filozofijas un matemātikas pasniegšanas līmeni, palielināt, nevis samazināt valodu pasniegšanas īpatsvaru. Programmas izmaiņās atsevišķām valodām kredītpunktu skaits ir samazināts. Studenti vēlas vairāk kursus organizēt konkrētos uzņēmumos, uz konkrētu uzņēmumu bāzes.

4. Secinājumi (kopumā un par katru no AII prasītājām izmaiņām)

Iepazīstoties ar visiem pieejamiem materiāliem un viedokļiem, eksperte veica visu sešu izmaiņu punktu novērtēšanu.

Izmaiņas	Secinājumi
Mainīt uzņemšanas prasības	Izmaiņas uzņemšanas prasībās atbilst izmaiņām studiju programmā. Ārējo sakaru struktūrvienības vadītāja specializācijai priekšrocība – laureāts studentu zinātnisko konferenču psiholoģijas sekcijā
Mainīt iegūstamo grādu un kvalifikāciju	Izmaiņas studiju programmā „Biznesa un organizācijas vadība” ir veiktas, lai integrētu otru studiju programmu „Komunikācijas vadība” Attiecīgi programmā ir saglabāta iespēja iegūt kvalifikāciju „Uzņēmuma un iestādes vadītājs” (un „Sabiedrisko attiecību struktūrvienības vadītājs”, „Personāla vadītājs”, un izveidota jauna specializācija „Ārējo sakaru struktūrvienības vadītājs” (http://www.niid.lv/files/prof_standartu_registrs/Arejo_sakaru_str_vien_vaditajs.pdf). Agrāk realizētās specializācijas jau bija saskaņotas un iegūstamais grāds un kvalifikācijas atbilda profesiju standartiem. Arī pēc izmaiņām obligātās daļas struktūra un saturs atbilst likumdošanas prasībām - Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu. Studiju ilgums – 4 gadi, apjoms – 160 KP

<p>Veikt izmaiņas studiju programmas saturā, tās obligātā (A) daļā un nozares specializācijas (B) daļā</p>	<p>Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” ietvaros tiek realizēta studiju programma „Biznesa un organizācijas vadība” 42 345, kas sagatavo vadības speciālistus. Esošā studiju programma ir akreditēta līdz 2019. gadam.</p> <p>Pēc administratīvā un akadēmiskā personāla apgalvojuma nozares specializāciju saturs ir saskaņots ar profesiju standartiem. Programmas A daļa un B daļa ir veiktas atbilstošas izmaiņas un tās ir papildinātas ar jaunu un uzlabotu saturu, lai labāk atbilstu profesiju standartos paredzētām kompetencēm.</p> <p>Bakalaura programmas kursu apraksti pilnībā nenodrošina zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras Bakalaura jeb 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Daži no kursu aprakstiem ir uzsākti pārveidot atbilstoši šīm prasībām. Būtu labi, ja visi kursu apraksti jau būtu pārveidoti <u>atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.990 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”</u>, 2.tabula.</p> <p>To, ka kursu apraksti vēl ir uzlabojumi atzina arī mācībspēki. Pie kam, spriežot pēc akadēmiskā personāla Liepājas Universitātei trūkst docētāju ar doktora grādu, bet pie tā tiek mērķtiecīgi strādāts dodot iespēju augt pašu personālam un piesaistot docētājus no citām Latvijas augstskolām.</p>
<p>Mainīt studiju programmā plānoto prakšu apjomu</p>	<p>Veiktās izmaiņas atbilst otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standarta prasībām, jo, arī pēc izmaiņām prakses īpatsvars tiek saglabāts – vismaz 20 KP no kopējā apjoma. Prakse kopumā sastāda 22 KP.</p>
<p>Atļaut 2., 3., 4., kursa studējošiem pabeigt pēc akreditētās studiju programmas tipveida plāna</p>	<p>Loģiski ir ļaut studentiem pabeigt pēc akreditētās studiju programmas tipveida plāna</p>
<p>Atļaut studiju programmas 1. kursa studējošiem studēt pēc pārejas tipveida plāna</p>	<p>Eksperts nesaskata šāda pārejas plāna nepieciešamību. 1. kursa studenti ir jāapmāca pēc jaunās programmas.</p>

5. Rekomendācijas (kopumā un par katru no AII prasītajām izmaiņām)

Izmaiņas	Rekomendācijas
Mainīt uzņemšanas prasības	Ja vēlas uzņemt studentus no visas Latvijas jāpārskata un jāprecizē norādītās priekšrocības jaunajiem apakšvirzieniem

Mainīt iegūstamo grādu un kvalifikāciju	Pamatīgāk pamatot jauno apakšvirzienu izveidošanas un realizācijas nepieciešamību reģionā. Pamatot studentu skaita pieaugumu.
Veikt izmaiņas studiju programmas saturā, tās obligātā (A) daļā un nozares specializācijas (B) daļā	Pārliecināties par visu ieinteresēto pušu (stakeholders) ieinteresētību izveidotajās nozares specializācijās. Vēlams veikt pārrunas, diskusijas, intervijas pārliecinoša viedokļa iegūšanai.
Mainīt studiju programmā plānoto prakšu apjomu	Ieklausīties studentu viedoklī – vairāk piesaistīt uzņēmējus prakšu nodrošināšanai
Atļaut 2., 3., 4., kursa studējošiem pabeigt pēc akreditētās studiju programmas tipveida plāna	Pārliecināties, vai tas būtiski neapgrūtinās mācību darba organizāciju un mācībspēku noslodzi
Atļaut studiju programmas 1. kursa studējošiem studēt pēc pārejas tipveida plāna	Ieteikums 1. kursa studējošiem studēt pēc jaunā plāna

6. Priekšlikums: atļaut/daļēji atļaut/neatļaut veikt AII pieprasītās izmaiņas (par katru no pieprasītajām izmaiņām).

Izmēņas	Priekšlikums
Mainīt uzņemšanas prasības	Daļēji atļaut. (izmaiņas ir atļautas tikai pēc rekomendācijās minēto nosacījumu izpildes)
Mainīt iegūstamo grādu un kvalifikāciju	Atļaut
Veikt izmaiņas studiju programmas saturā, tās obligātā (A) daļā un nozares specializācijas (B) daļā	Daļēji atļaut. (izmaiņas ir atļautas tikai pēc detalizēta pamatojuma iesniegšanas, kur būtu skaidri atspoguļots galveno ieinteresēto pušu viedoklis par specializāciju atbilstību tirgus prasībām – īpašu uzmanību pievēršot nozares specializācijām)
Mainīt studiju programmā plānoto prakšu apjomu	Daļēji atļaut (izmaiņas ir atļautas tikai pēc tam, kad ir iesniegts aktivitāšu saraksts/plāns prakšu vietu nodrošināšanai jaunās studiju programmas ieviešanai)
Atļaut 2., 3., 4., kursa studējošiem pabeigt pēc akreditētās studiju programmas tipveida	Atļaut

plāna	
Atļaut studiju programmas 1. kurga studējošiem studēt pēc pārejas tipveida plāna	Neatļaut. Sekot rekomendācijās minētiem nosacījumiem

11.04.2016.

Dr.oec, Asoc.prof. Maira Leščevica